

Barnefamiliers økonomi

– endringer i offentlig støtte fra 1997 til 2017

Av Haakon Riekeles, samfunnsøkonom i Civita

Innledning

Siden andre halvdel av 1990-tallet har det blitt gjennomført store endringer i politikken rettet mot barnefamilier. Summen av ordninger rettet mot barnefamilier var høy i internasjonal sammenheng på 90-tallet, og den er høy nå. Men sammensetningen er dramatisk endret. Det har vært en dreining fra ordninger som går til alle barnefamilier i retning ordninger som går kun til familier med barn under skolealder. Det har også vært en dreining fra kontantytelser og skattefordeler, som gir direkte økt kjøpekraft og valgfrihet til familien, til offentlige tjenester, slik at konkrete familiepolitiske mål som deltakelse i barnehage kan nås. Noen velferdsordninger, som barnehagetilbudet og foreldrepermisjonen, har blitt kraftig utvidet. Samtidig har skattefordeler for barnefamilier blitt redusert, og barnetrygden har blitt holdt på det samme nominelle nivået i nesten 20 år. Dette notatet undersøker hvordan disse endringene har slått ut for familier av forskjellige størrelser. I denne perioden har det også vært en markant økning i antall barn i familier med vedvarende lavinntekt, noe som har fått mye oppmerksomhet i politikken og samfunnsdebatten. Siden den problemstillingen allerede er mye omtalt, konsentrerer dette notatet seg om effekten på familier med vanlige inntekter.

Familiepolitikken og den offentlige støtten til barnefamilier er drøftet i flere utredninger, bl.a. Barnefamilieutvalgets utredning, som kom i 2017,¹ og i en omfattende rapport fra Civita.² Hensikten med dette notatet er ikke å gjenta det som står i disse arbeidene. Dette notatet begrenser seg til å se på et smalere spørsmål, nemlig hvordan en barnefamilie med vanlig inntekt kommer ut i skattesystemet og med velferdsstatens kontantytelser sammenlignet med en familie uten barn. Notatet sammenligner situasjonen i 2017 med situasjonen i 1997, som er før mange store endringer ble iverksatt. En slik sammenligning fanger kun opp ett av mange aspekter ved barne- og familiepolitikken, men er likevel interessant. Konklusjonen er at barnefamilier kom vesentlig bedre ut etter denne målestokken for 20 år siden enn i dag.

Inspirasjonen til dette notatet er tidligere statsminister Kåre Willoch, som over lenger tid har engasjert seg i dette spørsmålet,³ og som våren 2018 kontaktet Civita for å regne på det for ham. Ettersom funnene kan ha interesse for langt flere enn Willoch selv, utgir Civita notatet med de viktigste funnene i forbindelse med markeringen av hans 90-årsdag.

Metode og avgrensninger

Det finnes omfattende statistikk fra blant annet SSB om barnefamiliers økonomiske stilling. Det er mulig å finne både gjennomsnitts- og medianinntekter for barnefamilier av ulik størrelse og med forskjellig grad av yrkesdeltakelse hos foreldrene, samt andelene av hver av disse gruppene som faller under fattigdomsgrenser. Dette er omtalt i NOU2017:6 kapittel 7, hvor man også presenterer utviklingen over tid. Disse tallene gir et godt utgangspunkt for å vurdere den faktiske økonomiske situasjonen til barnefamilier i Norge, og deres relative økonomiske situasjon sammenlignet med andre familier.

Det disse tallene er mindre egnet til å vise, er hvilken direkte effekt endringer i politikk har hatt på utviklingen. Endringer i stønader og skatteregler vil selvfølgelig ha en stor påvirkning på inntektsstatistikken, men det vil også andre forhold ha. Endringer i inntektsnivået og inntektsfordelingen i samfunnet som helhet, i hvem som får barn, i familiestørrelser og struktur, og i arbeidsdeltakelsen til forskjellige grupper, vil også ha stor betydning. For eksempel har størsteparten av økningen i barn i lavinntektsfamilier de siste årene vært i innvandrerfamilier, ofte med store barnekull og med svak arbeidsdeltakelse hos foreldrene. Familier med mange barn og lav eller ingen arbeidsinntekt vil komme dårlig ut på inntektsstatistikken relativt til andre grupper, selv med sjenerøse støtteordninger. Flere familier av den typen kan dermed gi et feilaktig inntrykk av at familiepolitikken har blitt mindre sjenerøs. Det har også blitt vanligere med par av to personer der begge har høy utdanning, er i full jobb og har høy inntekt, og det har blitt vanligere å ha kun ett eller to barn. Familier med to inntekter og få barn å forsørge vil komme godt ut på inntektsstatistikken. Flere familier av den typen kan dermed gi et feilaktig inntrykk av at familiepolitikken har blitt mer sjenerøs.

Den ideelle måten å isolere effekten av politiske endringer på barnefamiliers økonomiske situasjon på, ville vært å ta utgangspunkt i dagens demografi og økonomi, og modellert hvordan spesifikke endringer i velferdssystemet og skattesystemet ville slått ut for alle deler av befolkningen. Det er en tidkrevende og komplisert fremgangsmåte, som krever tilgang på detaljerte data. I stedet har dette notatet en enklere tilnærming, som likevel kan være nyttig. Den tilnærmingen er å ta utgangspunkt i spesifikke familiekonstellasjoner og inntektsnivåer, og deretter regne ut hvor mye disse ville betalt i skatt og mottatt i barnetrygd i forskjellige år. På den måten kan man følge med på hvordan endringer i politikken har påvirket økonomien til disse eksempeltypene.

Familiekonstellasjonene notatet ser på

Notatet tar utgangspunkt i fire forskjellige familiekonstellasjoner, og ser på hvordan ulike antall barn slår ut for hver av disse. Den første er et par der en person har en inntekt lik gjennomsnittsinntekten til menn og den andre har en inntekt lik gjennomsnittsinntekten til kvinner. I den andre har begge medianinntekten til henholdsvis kvinner og menn. Medianinntekten er betegnelsen på

den inntekten som er midt i inntektsfordelingen, det vil si at halvparten har en inntekt høyere enn medianen og halvparten har en inntekt som er lavere enn medianen. Gjennomsnittsinntekten er høyere enn medianinntekten, fordi gjennomsnittet for hele befolkningen dras opp av de med høy inntekt.

At det tas utgangspunkt i gjennomsnitts- og medianinntekt er et bevisst valg. Mye av debatten om barne- og familiepolitikk handler om lavinntektsfamilier. Antallet lavinntektsfamilier og deres levekår er selvfølgelig et svært viktig tema, men hvordan politikken slår ut for vanlige familier fortjener også oppmerksomhet. Det har pleid å være en ambisjon for familiepolitikken å utjevne reelle økonomiske forskjeller mellom personer med og uten barn, både ut ifra en idé om at det er viktig å støtte det å få barn, og fordi en familie med barn har større utgifter og objektivt sett dårligere skatteevne enn en tilsvarende familie uten barn. Å undersøke hvordan politiske endringer har slått ut for familier med vanlige inntekter og forskjellige antall barn er derfor i seg selv interessant.

De to siste familietyperne det sees på er familier med kun én forsørger. Disse kommer vanligvis dårligere ut i inntektsstatistikken, og det har ofte vært et spesifikt mål å ha ordninger som løfter deres økonomi. Den ene er en enslig forsørger, uten samboer eller ektefelle, med en inntekt lik medianinntekten for kvinner. Den siste familietyper er et par, hvor den ene personen har en inntekt lik gjennomsnittsinntekten for menn, og den andre voksne har ingen inntekt.

For alle familietyperne varieres antall barn fra null til tre. Det er flere ordninger i skattesystemet og velferdsstaten som avhenger av barnets alder. Det finnes både ordninger med øvre aldersgrenser, og nedre aldersgrenser. I familietyperne er det tatt utgangspunkt i at alle barna er eldre enn tre år, det vil si at småbarnstillegget i barnetrygden ikke er relevant. I småbarnsalderen er det andre velferdsordninger enn de som inngår i regnestykkene i dette notatet som er viktigst, bl.a. kontantstøtten og subsidierte barnehageplasser. Det er både en praktisk grunn og et bevisst valg å utelukke disse. Den praktiske grunnen er at å motta disse ordningene er et valg fra foreldrenes side, og at det derfor er enklere å ta utgangspunkt i aldre på barna hvor disse valgene ikke lenger er relevante. Samtidig er det et poeng å se spesifikt på hvordan familiepolitikken har blitt endret for de familiene det ikke har blitt satset mest på de siste tiårene, dvs. familier med barn som ikke nyter godt av nettopp utvidelsen i barnehagetilbudet og innføringen av kontantstøtte.

For alle familier med ett eller to barn er det tatt utgangspunkt i at de begge er under 12 år. Det er relevant for størrelsen på foreldrefradraget. I familiene med tre barn er beregningene basert på at to er under 12, og ett er mellom 16 og 18 år. Om barna er over eller under 16 er relevant for forsørgerfradraget som fantes frem til 2001. Hvilken alder på barna som legges til grunn er på sett og vis vilkårlig. Aldrene er valgt slik at ingen særordninger i skattesystemet rettet mot barnefamilier utelates fra analysen. Hovedkonklusjonene i notatet endres ikke vesentlig om man endrer alderssammensetningen, om noe forsterkes en del av konklusjonene.

Med de spesifikke inntektsnivåene og sammensetningene av barn i forskjellig aldre, blir flere av de konkrete eksemplene sannsynligvis representative for ganske få reelle familier. Analysen som helhet vil derimot gi et godt bilde av hvordan endringer i familiepolitikken har slått ut for en stor andel av barnefamiliene i Norge.

Valg av årstall for analysen

2017 er et naturlig år å bruke som utgangspunkt for analysen, ettersom det er det siste året det er tilgjengelig statistikk om gjennomsnitts- og medianinntekt for. 1997 er 20 år før, men det er viktigere grunner enn det til å sammenligne dagens situasjon med situasjonen da. I årene etter ble det gjennomført flere endringer i familiepolitikken. I 2001 ble forsørgerfradraget og søskengraderingen i barnetrygden (økt barnetrygd fra og med andre barn) fjernet. Det er også siste gang den ordinære satsen i barnetrygden ble økt. I 2003 ble det ordinære småbarnstillegget i barnetrygden fjernet (et ekstra småbarnstillegg for enslige forsørgere eksisterer fortsatt). Mange av endringene ble begrunnet med at man hadde innført kontantstøtten og var i ferd med å innføre full barnehagedekning med redusert foreldrebetaling. Siden slutten av 90-tallet og begynnelsen av 2000-tallet var et veiskille for familiepolitikken, er det interessant å sammenligne situasjonen før dette veiskillet med dagens situasjon. I tillegg sees det på situasjonen hvert femte år i mellom, det vil si i 2002, 2007 og 2012, for å vise gradvise endringer blant annet som følge av at barnetrygden ikke har blitt justert med lønnsveksten.

Ordningene notatet ser på

Notatet begrenser seg til å beregne effekten av skattesystemet og barnetrygden. Dette er universelle ordninger som slår likt ut for alle. Barnetrygden er selvfølgelig viktig i en analyse av barnefamiliers økonomi. Skattesystemet inneholder og har inneholdt mange regler som skal tilgodese forskjellige familier. Disse er skatteklasse II for enslige forsørgere og par der den ene har lav eller ingen inntekt, forsørgerfradraget, og foreldrefradraget. Foreldrefradraget får man dersom man har spesifikke utgifter knyttet til barn. De fleste familier vil ha nok utgifter til å få deler eller hele fradraget, men det er ikke sikkert at alle fører det opp i skattemeldingen og får fradraget de har krav på. I beregningene er det likevel tatt utgangspunkt at alle familiene får det maksimale fradraget de kan få. Den antagelsen vil tendere i å få økonomien til barnefamiliene i de siste årene til å se bedre ut, ettersom verdien av fradraget har økt siden 1997.

Resultater

Tabellene under viser inntekten før skatt for hver familietype, og inntekt etter skatt og barnetrygd for forskjellige antall barn. I perioden fra 1997 til 2017 har det vært en sterk inntektsvekst i Norge. Den kan selvfølgelig ikke tilskrives familiepolitikken, og har vært den viktigste faktoren som har påvirket familienes absolutte økonomiske situasjon. I hele perioden har man gitt lik inntekt før skatt, hatt en høyere inntekt etter skatt og barnetrygd hvis man har barn enn hvis man ikke har det. Det er en selvfølge, ettersom det finnes ordninger som spesifikt har som hensikt å oppnå akkurat det. Det relevante for å vurdere hvordan politikken har endret seg er derfor ikke først og fremst de absolutte nivåene på inntektene (som for øvrig er i løpende kroner og derfor ikke justert for inflasjon), eller inntekten etter skatt for familier med barn sammenlignet med de uten barn.

Derfor vises det to andre mål på politikken effekt. Den første er den effektive gjennomsnittlige skattesatsen etter barnetrygd for de forskjellige familiekonstellasjonene. Det viser hvilke grupper som kommer bedre ut nå enn tidligere, og hvilke som kommer dårligere ut. Differansen i effektive skattesatser mellom familier av forskjellig størrelse er også et mål på hvor mye staten favoriserer større familier. Skattesatsene det vises til er gjennomsnittlige skattesatser, ikke marginale skattesatser.

Når man ser på inntektsnivåer og skattesatser sammenligner man rene kroner, uten å ta hensyn til at familiestørrelse også påvirker den økonomiske evnen til familiene. Den vanlige måten å justere for familiestørrelse på er såkalte ekvivalensskalaer, der man deler inntektene med en forbruksvekt som avhenger av antall personer i husholdningen. Den vanligste ekvivalensskalaen å bruke i Norge er EUs skala. Der teller den første voksne i en husholdning som 1, den neste voksne som 0,5, og hvert barn som 0,3. Skalaen skal fange opp både at det er dyrere å forsørge en større husholdning, og at det er stordriftsfordeler i en husholdning.

Det andre målet på politikken effekt er å regne ut den ekvivalente inntekten etter skatt og barnetrygd til familiene med barn, som andel av den tilsvarende inntekten til den samme familiekonstellasjonen uten barn. Det viser i hvor stor grad favoriseringen av barnefamilier kompenseres for de antatte høyere utgiftene disse familiene har. Ekvivalensskalaer er en sjablongmessig måte å justere for utgiftene ved større familier, og dette målet på politikken effekt er derfor ikke perfekt. Det er likevel interessant å se utviklingen over tid.

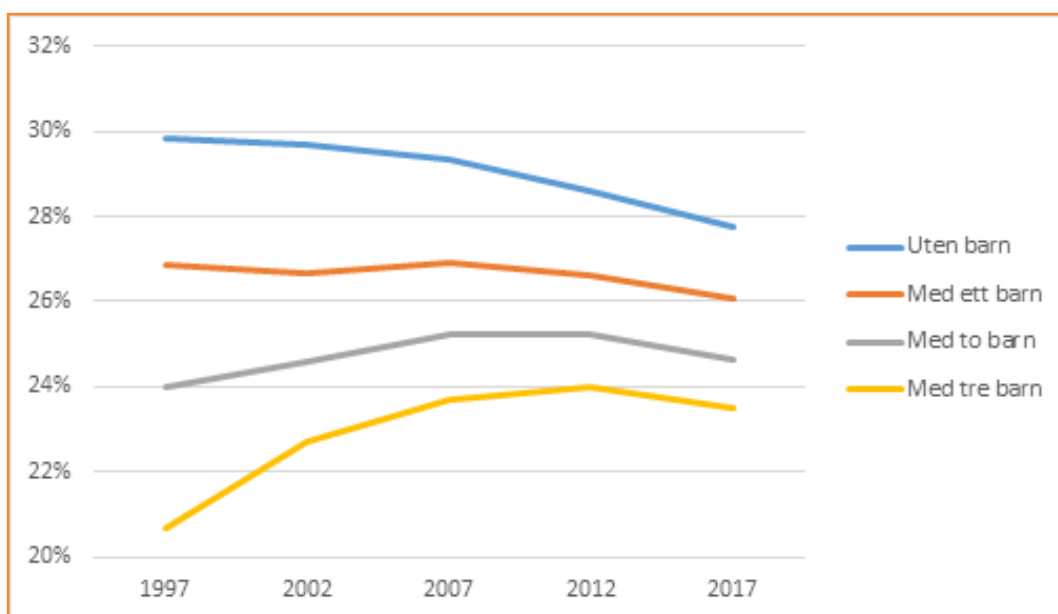
Resultater for par

Tabell 1 viser resultatene for par med to gjennomsnittlige inntekter og par med to medianinntekter.

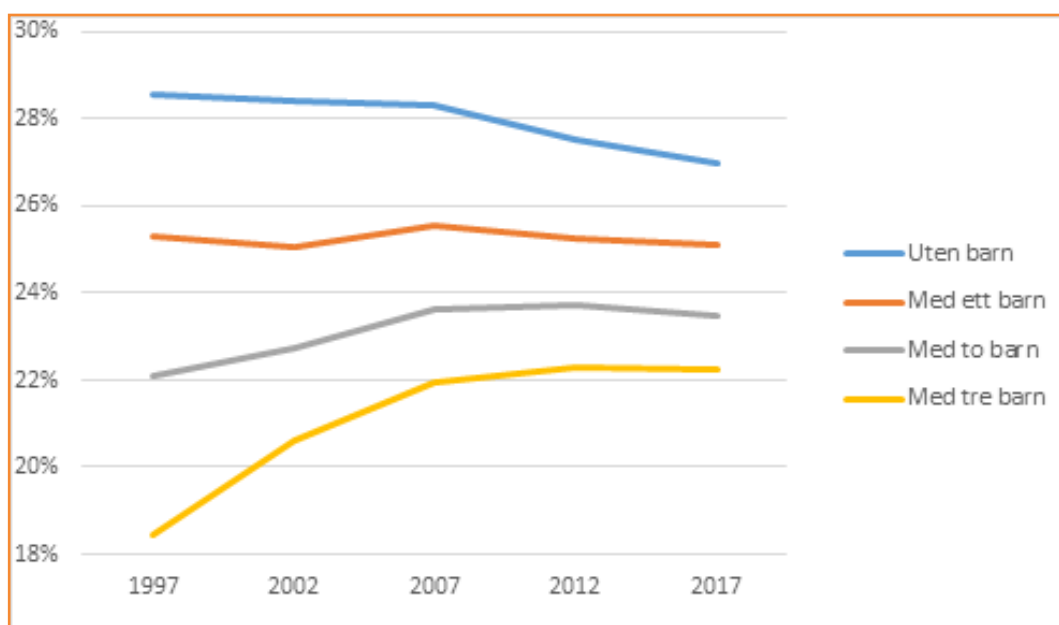
Tabell 1	År	1997	2002	2007	2012	2017
Inntekt før skatt	Gjennomsnittlig par:	476 292	624 180	764 484	942 000	1 044 480
Inntekt etter skatt og barnetrygd	Uten barn	334 308	439 048	540 087	672 556	754 386
	Med ett barn	348 360	457 688	558 727	691 196	772 026
	Med to barn	362 116	470 728	571 767	704 236	787 266
	Med tre barn	377 748	482 368	583 407	715 876	798 906
Skatt minus barnetrygd som %-andel av inntekt	Uten barn	29,8 %	29,7 %	29,4 %	28,6 %	27,8 %
	Med ett barn	26,9 %	26,7 %	26,9 %	26,6 %	26,1 %
	Med to barn	24,0 %	24,6 %	25,2 %	25,2 %	24,6 %
	Med tre barn	20,7 %	22,7 %	23,7 %	24,0 %	23,5 %
Ekvivalent inntekt, andel av inntekt uten barn	Med ett barn	0,87	0,87	0,86	0,86	0,85
	Med to barn	0,77	0,77	0,76	0,75	0,75
	Med tre barn	0,71	0,69	0,68	0,67	0,66
Inntekt før skatt	Median par	428 604	555 732	677 100	834 000	938 520
Inntekt etter skatt og barnetrygd	Uten barn	306 188	397 716	485 322	604 588	685 099
	Med ett barn	320 240	416 356	503 962	623 228	702 739
	Med to barn	333 996	429 396	517 002	636 268	717 979
	Med tre barn	349 628	441 036	528 642	647 908	729 619
Skatt minus barnetrygd som %-andel av inntekt	Uten barn	28,6 %	28,4 %	28,3 %	27,5 %	27,0 %
	Med ett barn	25,3 %	25,1 %	25,6 %	25,3 %	25,1 %
	Med to barn	22,1 %	22,7 %	23,6 %	23,7 %	23,5 %
	Med tre barn	18,4 %	20,6 %	21,9 %	22,3 %	22,3 %
Ekvivalent inntekt, andel av inntekt uten barn	Med ett barn	0,87	0,87	0,87	0,86	0,85
	Med to barn	0,78	0,77	0,76	0,75	0,75
	Med tre barn	0,71	0,69	0,68	0,67	0,67

Tabellen viser at den effektive skatteprosenten har gått svakt ned for parene uten barn. Den har først økt noe for parene med ett eller to barn før de deretter har gått noe ned igjen. For parene med tre barn, derimot, har de effektive skattesatsene økt kraftig. Økningen var særlig tydelig fra 1997 til 2002, og er resultatet av fjerningen av søskengraderingen i barnetrygden. Disse funnene vises også i figur 1 og 2.

Figur 1: Effektiv skatteprosent etter barnetrygd etter antall barn i en familie med to gjennomsnittsinntekter

Figur 2: Effektiv skatteprosent etter barnetrygd etter antall barn i en familie med to medianinntekter

Ser man på beregningene av ekvivalent inntekt, ser man at på tross av den lavere effektive skattesatsen, så har familier med barn dårligere råd enn familier uten barn, og desto flere barn, desto større blir gapet til de uten barn. Det tilsier at dersom ekvivalensskalaene faktisk fanger opp i hvor stor grad utgiftene øker med familiestørrelse, så kompenserer politikken bare delvis for dette. I tillegg kompenserer politikken dårligere for dette enn den gjorde for 20 år siden. Forskjellen er spesielt stor for de med tre barn.

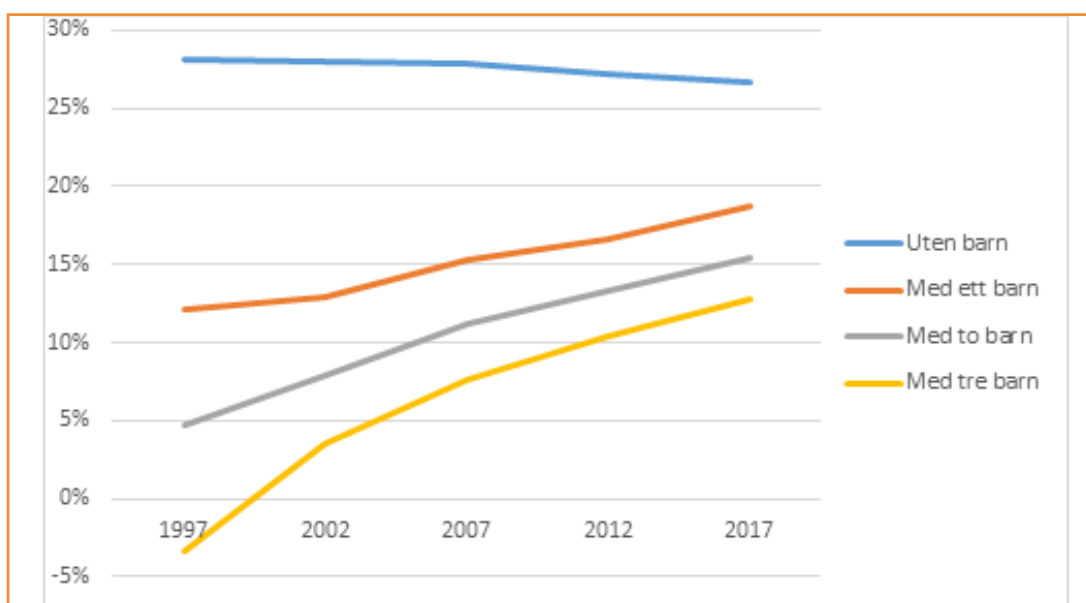
Resultater for enslige forsørgere

Tabell 2, samt figur 3 og 4, viser resultatene for en familie med en enslig forsørger med medianinntekt, og en familie med to voksne, hvorav kun den ene har inntekt og tjener en gjennomsnittlig lønn. Funnene er i stor grad de samme som for familiene med to inntekter. Gjennomsnittlig effektiv skatteprosent har vært svakt nedadgående for de uten barn, og økende gjennom hele perioden for familiene med barn.

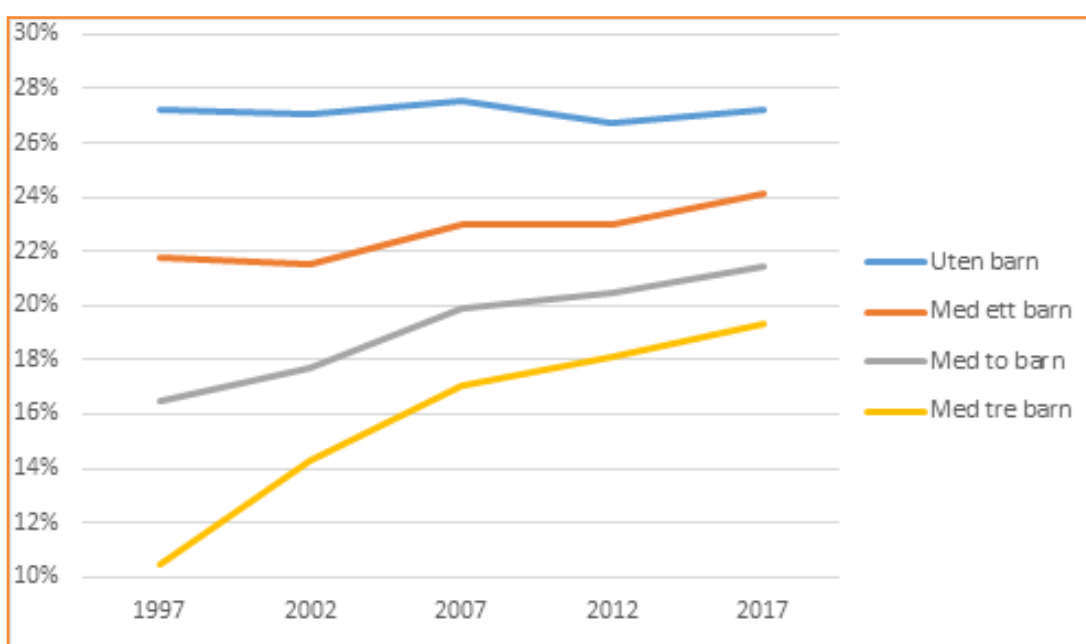
Tabell 2	År	1997	2002	2007	2012	2017
Inntekt før skatt	Enslig kvinne median	202 944	262 188	321 048	403 200	448 200
Inntekt etter skatt og barnetrygd	Uten barn	145 802	188 793	231 425	293 434	328 778
	Med ett barn	178 230	228 341	272 065	336 412	364 094
	Med to barn	193 450	241 381	285 105	349 452	379 334
	Med tre barn	209 730	253 021	296 745	361 092	390 974
Skatt minus barnetrygd som andel av inntekt	Uten barn	28,2 %	28,0 %	27,9 %	27,2 %	26,6 %
	Med ett barn	12,2 %	12,9 %	15,3 %	16,6 %	18,8 %
	Med to barn	4,7 %	7,9 %	11,2 %	13,3 %	15,4 %
	Med tre barn	-3,3 %	3,5 %	7,6 %	10,4 %	12,8 %
Ekvivalent inntekt, andel av inntekt uten barn	Med ett barn	0,94	0,93	0,90	0,88	0,85
	Med to barn	0,83	0,80	0,77	0,74	0,72
	Med tre barn	0,76	0,71	0,67	0,65	0,63
Inntekt før skatt	Par mann jobber gj.snitt	259 272	339 348	414 840	505 200	565 680
Inntekt etter skatt og barnetrygd	Uten barn	188 713	247 597	300 664	370 248	411 634
	Med ett barn	202 765	266 237	319 304	388 888	429 274
	Med to barn	216 521	279 277	332 344	401 928	444 514
	Med tre barn	232 153	290 917	343 984	413 568	456 154
Skatt minus barnetrygd som andel av inntekt	Uten barn	27,2 %	27,0 %	27,5 %	26,7 %	27,2 %
	Med ett barn	21,8 %	21,5 %	23,0 %	23,0 %	24,1 %
	Med to barn	16,5 %	17,7 %	19,9 %	20,4 %	21,4 %
	Med tre barn	10,5 %	14,3 %	17,1 %	18,1 %	19,4 %
Ekvivalent inntekt, andel av inntekt uten barn	Med ett barn	0,90	0,90	0,88	0,88	0,87
	Med to barn	0,82	0,81	0,79	0,78	0,77
	Med tre barn	0,77	0,73	0,72	0,70	0,69

Et interessant trekk å merke seg er at den effektive skatteprosenten for en enslig forsørger med medianinntekt og tre barn i 1997 var under null. Det var fordi barnetrygden var større enn skatten. Fjerningen av søskengraderingen i 2001 gjorde at det ikke lenger var tilfelle fra og med 2002. I hele perioden her mottar enslige forsørgere barnetrygd for et ekstra barn.

Figur 3: Effektiv skatteprosent etter barnetrygd etter antall barn i en familie med en enslig forsørger med medianinntekt

Figur 4: Effektiv skatteprosent etter barnetrygd etter antall barn i en familie med to voksne og en gjennomsnittsinntekt

Konklusjon

Dette notatet viser langt på vei at Kåre Willoch har hatt rett. Den økonomiske støtten til barnefamilier i form av barnetrygd og fordelaktige skatteregler har vært fallende som andel av inntekten de siste tyve årene. Størst var fallet fra 1997 til 2002, og de største effektene så man for familier med tre barn. Dette notatet har ikke sett på familier med mer enn tre barn, men ettersom søskengraderingen av barnetrygden ga høyere barnetrygd til det fjerde og femte barnet frem til 2001, er det grunn til å tro at effekten har vært enda større for de største barnefamiliene.

Disse endringene har til en viss grad vært bevisste og villede. Man har ønsket å omprioritere fra økonomiske støtteordninger som går til alle barnefamilier, til spesifikke ordninger rettet mot de minste barna. Ettersom barnefamilier typisk har dårligst råd i etableringsfasen, og deretter gradvis får økt inntekt, så er det en viss logikk i det. Det kan også være positive konsekvenser av at flere barn går i barnehage. Det har riktignok ikke hatt noen stor effekt på kvinners yrkesdeltakelse, men det kan ha store positive effekter for barnas læring og senere skolegang.

Billigere barnehage gir ikke noe utslag i inntektsstatistikken, selv om det bedrer økonomien til de som får det. Realnedgang i ytelse som går til alle barn, kombinert med flere store barnefamilier der foreldrene har lav yrkesdeltakelse, har ført til en økning i antall barn i lavinntektsfamilier. I den politiske debatten om barnefamiliers økonomi er det dette som får mest oppmerksomhet for tiden. Hvis man skal løse et spesifikt problem knyttet til lavinntektsfamilier er det naturlig å se først og fremst på løsninger rettet mot den gruppen. Solberg-regjeringen har innført en rekke slike ordninger, bl.a. redusert betaling for barnehage og SFO, og målrettede tilskudd mot barnefattigdom.

Dette notatet minner om at det ikke kun er lavinntektsfamilier som har kommet dårligere ut av de endringene som har blitt gjort siden slutten av 90-tallet. Familier med vanlige inntekter har opplevd en økning i sin effektive skatteprosent. Skatteevneprinsippet sier at skattebyrden skal variere med evnen til å betale. Det er vanlig å mene at familier som forsørger barn har en dårligere betalingsevne enn de som ikke har noen å forsørge. Barnefamilier betaler en lavere effektiv skatteprosent enn andre, men differansen er mindre enn tidligere. Det fortjener økt oppmerksomhet og offentlig debatt.

Civita er en liberal tankesmie som gjennom sitt arbeid skal bidra til økt kunnskap og oppslutning om liberale verdier, institusjoner og løsninger, og fremme en samfunnsutvikling basert på respekt for individets frihet og personlige ansvar. Civita er uavhengig av politiske partier, interesseorganisasjoner og offentlige myndigheter. Den enkelte publikasjons forfatter(e) står for alle utredninger, konklusjoner og anbefalinger, og disse analysene deles ikke nødvendigvis av andre ansatte, ledelse, styre eller bidragsytere. Skulle feil eller mangler oppdages, ville vi sette stor pris på tilbakemelding, slik at vi kan rette opp eller justere.

Ta kontakt med forfatteren på haakon@civita.no eller civita@civita.no.

Sluttnoter

1 NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamiliene.

2 Civita-rapport av Mathilde Fasting, Det store barneregnskapet, 2013.

3 Se for eksempel denne artikkelen fra 2008: <https://e24.no/makro-og-politikk/willoch-barnetrygden-maa-oekes/2670724>

Eller dette innlegget fra 2016 https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/4ArV6/Barnetrygden-ma-styrkes_-ikke-odelegges--Kare-Willoch

